

ORSZÁGGYÜLÉSI KÉPVISELŐ

Országgyűlési Hivatal

Irományszám: T/3652

Érkezett: 2011 JÚN 24.

Képviselői önálló indítvány

2011. évi ... törvény
a népegészségügyi termékadóról

Az Országgyűlés a népegészségügyileg nem hasznos élelmiszerek fogyasztásának visszaszorítása és az egészséges táplálkozás előmozdítása, valamint az egészségügyi szolgáltatások, különösen a népegészségügyi célú programok finanszírozásának javítása érdekében a népegészségügyi termékadó fizetésének a kötelezettségéről a következő törvényt alkotja:

1. Értelmező rendelkezések

1. § E törvény alkalmazásában

1. belföld: a Magyar Köztársaság területe;
2. cukor: 1701, 1702 VTSZ szám alá tartozó termék;
3. előrecsomagolt termék: a termék és az azt tartalmazó egyedi csomagolás kombinációja, ha
 - a) a terméket nem a fogyasztó vagy a végső felhasználó jelenlétében csomagolják,
 - b) a csomagolásban található termék mennyisége előre meghatározott,
 - c) a b) pont szerinti mennyiség a csomagolás felbontása vagy észrevehető módosítása nélkül nem változtatható meg, és
 - d) a terméket olyan névleges mennyiségű egységekben értékesítik, amelyek
 - da) megegyeznek a csomagoló által előre meghatározott értékekkel (ideértve bármely olyan hozzáadott mennyiséget, amelyre a jelölésen hivatkozás történik),
 - db) tömeg- vagy térfogat egységekben vannak meghatározva;
4. értékesítés: az adóköteles termék ellenérték fejében történő átadása akként, hogy az az átvevőt tulajdonosként való rendelkezésre jogosítja;
5. teljesítési hely: az általános forgalmi adóról szóló 2007. évi CXXVII. törvény (a továbbiakban: Áfa törvény) szerinti teljesítési hely;
6. VTSZ szám: a vám- és a statisztikai nomenklatúráról, valamint a Közös Vámtarifáról szóló 2658/87/EGK tanácsi rendelet I. mellékletének módosításáról szóló, 2009. szeptember 30-i 948/2009/EK bizottsági rendelet 2011. június 14-én hatályos szövege szerinti vámtarifaszám.

2. Az adókötelezettség

- 2. §** Adóköteles terméknek minősül az előrecsomagolt terméként forgalomba hozott,
- a) a 2009. 2202 VTSZ szám alá tartozó termék, a legalább 25% gyümölcshányadot tartalmazó nektárok és gyümölcslevek kivételével, ha
 - aa) hozzáadott cukortartalma meghaladja a 8 gramm cukor/100 milliliter mennyiséget (a továbbiakban: üdítőital) vagy

ab) az üdítőital hozzáadott koffeintartalma meghaladja a 10 milligramm koffein/100 milliliter mennyiséget (a továbbiakban: energiaital);

b) a 1704, 1905, 2105 VTSZ szám alá tartozó termék, ha hozzáadott cukortartalma meghaladja a 25 gramm cukor/100 gramm mennyiséget, továbbá az 1806 VTSZ szám alá tartozó termék, ha hozzáadott cukortartalma meghaladja a 40 gramm cukor/100 gramm mennyiséget (a továbbiakban együtt: előrecsomagolt cukrozott készítmény);

c) a b) pont hatálya alá nem tartozó 1905, 2005 20 20, 2008 VTSZ szám alá tartozó, gabona, burgonya vagy olajos magvak felhasználásával készült, sült vagy pörkölt, ízesített és azonnali fogyasztásra alkalmas termék, ide nem értve a kenyeret és a pékárut, ha sótartalma meghaladja az 1 gramm só/100 gramm mennyiséget (a továbbiakban: sós snack);

d) a 2103, 2104 VTSZ szám alá tartozó – gyermektápszernak nem minősülő – termék, ha sótartalma meghaladja az 5 gramm só/100 gramm mennyiséget (a továbbiakban: ételízesítő), kivéve a mustár, a ketchup és az olyan, nem szárított, aprított vagy pépesített, sózott ételízesítő zöldség készítményt, amelynek sótartalma nem haladja meg a 15 gramm só/100 gramm mennyiséget.

3. § (1) Adókötelezettség terheli az adóköteles termék első olyan értékesítését, amelynek a teljesítési helye belföld.

(2) Az adó alanya az adóköteles termék értékesítéséről kiállított számlán, számviteli bizonylaton, vagy ha számla, számviteli bizonylat kiállítására nem kötelezett vagy azt elmulasztotta, az értékesítésről szóló okiraton köteles feltüntetni, hogy az adókötelezettség őt terheli.

3. Az adó alanya

4. § Az adó alanya az adóköteles terméket belföldön első alkalommal értékesítő adóalany.

4. Az adó alapja

5. § Az adó alapja az adóalany által a 3. § (1) bekezdése szerint értékesített adóköteles termék mennyisége kilogrammban vagy literben kifejezve. Az adóalap meghatározásánál figyelmen kívül kell hagyni a csomagolás tömegét.

5. Az adó mértéke

6. § Az adó mértéke

a) üdítőital esetében 5 forint/liter,

b) energiaital esetében 250 forint/liter,

c) előrecsomagolt cukrozott készítmény esetében 100 forint/kilogramm,

d) sós snack esetében 200 forint/kilogramm,

e) ételízesítő esetében 500 forint/kilogramm.

6. Mentesség az adó alól

7. § (1) Mentessül az adó megfizetése alól az adóköteles termék értékesítését végző adóalany, ha a naptári évben az adóköteles termékből 50 liternél vagy 50 kilogrammnál kisebb mennyiséget értékesít.

(2) Mentess az adó alól a 3. § (1) bekezdése szerinti értékesítés, ha az megfelel az Áfa törvény 89. § (1) bekezdése vagy 98. §-a szerinti feltételeknek.

(3) Mentess az adó alól annak az adóköteles terméknek a 3. § (1) bekezdése szerinti értékesítése, amelyet vevője az Áfa törvény 89. § (1) bekezdése vagy 98. §-a szerinti feltételeknek megfelelően

továbbértékesít, feltéve hogy e tényről a vevő az adóalany felé az értékesítéskor nyilatkozik, valamint a továbbértékesítés tényét – a továbbértékesített adóköteles termék mennyiségének közlésével – számára hitelt érdemlően igazolja. Ha a vevő a nyilatkozatában foglaltak ellenére az adóköteles terméket belföldön értékesíti tovább, az adó alanya a belföldön továbbértékesített adóköteles termék utáni adót – az eredeti esedékességtől számított késedelmi pótlékkal növelten – köteles megfizetni.

7. Az adó megállapítása

8. § (1) Azon adóköteles termék értékesítése utáni adót kell megállapítani és a 10. § (1) és (2) bekezdése szerint bevallani, amely adóköteles termék értékesítéséről kiállított

a) számlán, számviteli bizonylaton vagy ezek hiányában bármely más, az értékesítésről kiállított okiraton szereplő teljesítési időpont vagy

b) számla, számviteli bizonylat vagy az értékesítésről kiállított más okirat kiállításának időpontja

a 10. § (1) és (2) bekezdése szerinti bevallási időszakra (a továbbiakban: adómegállapítási időszak) esik.

(2) Az adó alanya az (1) bekezdésben meghatározott adómegállapítási időszakra önadózással állapítja meg adóját.

(3) Ha az adómegállapítási időszakban értékesített adóköteles termék mennyisége a bevallás benyújtását követően csökken, az adó alanya az adó összegét abban az adómegállapítási időszakban jogosult csökkenteni, amelyben a helyesbítésről, érvénytelenítésről szóló számlát, számviteli bizonylatot vagy más okiratot kiállították.

8. Nyilvántartás-vezetési kötelezettség

9. § (1) Az adó alanya olyan nyilvántartást köteles vezetni, amelyből kitűnik

a) az adómegállapítási időszak első és utolsó napján az adóalany tulajdonában álló és

b) az adómegállapítási időszakban beszerzett, vevőtől visszavett, más módon kapott, továbbá az adóköteles, adómentesen értékesített, selejtezett, ingyenesen átadott, megsemmisült, eltűnt, más módon az adóalany tulajdonából kikerült adóköteles termék mennyisége termékenkénti bontásban.

(2) Az adó alanya az adómentesen értékesített adóköteles termékekről olyan nyilvántartást köteles vezetni, amelyből kitűnik az adómentes értékesítés keretében eladott adóköteles termékek mennyisége termékenkénti bontásban, mentességi jogcímenként.

(3) Az egyéni vállalkozónak nem minősülő, adófizetésre nem kötelezett magánszemély adóalanyt az e szakasz szerinti nyilvántartás-vezetési kötelezettség nem terheli.

9. Eljárási rendelkezések

10. § (1) Az adó alanya bevallási kötelezettségét az általános forgalmi adó bevallására irányadó szabályok szerint teljesíti az e célra rendszeresített nyomtatványon az állami adóhatósághoz.

(2) Az általános forgalmi adóban alanyi mentességben részesülő adóalany vagy a bevallás benyújtására nem kötelezett általános forgalmi adó alanya, továbbá az általános forgalmi adó alanyának nem minősülő adóalany bevallási kötelezettségét az adóévet követő év második hónapjának 25. napjáig teljesíti az e célra rendszeresített nyomtatványon az állami adóhatósághoz.

(3) Az adóalany adófizetési kötelezettségét a bevallás benyújtására előírt hatánapig teljesíti.

(4) Az adófizetésre nem kötelezett adóalanyt bejelentkezési és adóbevallás benyújtási kötelezettsége nincs.

(5) Az e törvényben nem szabályozott eljárási kérdésekben az adózás rendjéről szóló törvény rendelkezéseit kell alkalmazni.

(6) Az adóból származó bevétel a központi költségvetés bevételét képezi.

10. Záró rendelkezések

11. § Ez a törvény 2011. szeptember 1-jén lép hatályba.

INDOKOLÁS

ÁLTALÁNOS INDOKOLÁS

A magyar lakosság egészségi állapota nemzetközi összehasonlításban rendkívül kedvezőtlen, és jelentősen elmarad attól, amit társadalmi-gazdasági fejlettségünk általános szintje lehetővé tene. Az egészséges táplálkozás és a rendszeres testmozgás elterjesztése, a dohányzás és a túlzott alkoholfogyasztás csökkentése a magyar lakosság körében a népegészségügyi program elengedhetetlen részét képezik. Fontos összefüggés ugyanis, hogy az egyénre fordított egészségügyi kiadások és az egészségkárosító életmód között pozitív korreláció áll fenn. Az elmúlt évtizedekben az egészségpolitika mozgástere ugyanakkor nagyon leszűkült a szükséges egészségügyi és népegészségügyi programok finanszírozási hátterének megteremtéséhez.

A népegészségügyi termékadóról szóló törvényjavaslat (a továbbiakban: Javaslat) célja éppen ezért az, hogy az egészségügyre fordítható források bővüljenek. További fontos célkitűzés, hogy az élelmiszerpiac kínálata az egészséges táplálkozás irányába változzon, illetve az élelmiszergazdaság szereplőit ilyen termékek előállítására ösztönözze. Mindezt segíti, ha az új bevételi forrás olyan termékadóból ered, mely azoknak a termékeknek a forgalmazását terheli, melyek fogyasztása bizonyítottan egészségügyi kockázatot hordoz. E tekintetben egészség-kockázati tényezőt jelent a termékek jelentős cukor-, illetve só-tartalma, továbbá bizonyos magas cukortartalmú termékek koffeintartalma.

A Javaslat a népegészségügyi termékadót klasszikus egyfázisú forgalmi adóként fogalmazza meg, azaz a különféle cukor-, só- és koffein-tartalmú termék első belföldi értékesítését teszi adókötelessé.

RÉSZLETES INDOKOLÁS

az 1. §-hoz

A Javaslat a törvény alkalmazását elősegítendő az értelmező rendelkezéseket tartalmazza.

a 2. §-hoz és a 3. §-hoz

A Javaslat e szakaszban határozza meg, hogy mely termékek, termékcsoporthoz első belföldi forgalmazása vált ki adókötelezettséget, és azt, hogy az adókötelezettség az adóköteles termék első belföldi teljesítési helyű értékesítéséhez kötődik. A javaslat teljesítési hely fogalmát az értelmező rendelkezések között az Áfa törvény szerinti teljesítési hellyel azonosítja.

A Javaslat azt is előírja, hogy az adó alanya – az adókötelezettség teljesítésének nyomon követhetősége érdekében – az adóköteles termék értékesítéséről kiállított számlán, számviteli bizonylaton valamint ezek hiányában – a vevő részére kiállított – okiraton köteles feltüntetni, hogy a népegészségügyi termékadó-kötelezettség őt terheli.

a 4. §-hoz

A Javaslat rögzíti, hogy az adó alanya az a személy, aki vagy amely adóköteles terméket Magyarországon első alkalommal értékesít. A Javaslatnak az adókötelezettségre vonatkozó rendelkezésével összevetve mindez azt jelenti, hogy az adó alanya magyarországi előállítású adóköteles termék esetén a gyártó, külföldi termék Magyarországra való behozatala esetén pedig az

adóköteles termék első belföldi értékesítője. Az adót az adó alanyának kell megfizetni, akkor is ha az adóalany nem közvetlenül a végső fogyasztó számára értékesít.

az 5. §-hoz

A Javaslattal az adó alapjaként az adóköteles termék forgalmazott mennyiségét jelöli meg – a termék jellegének megfelelően – kilogrammban vagy literben kifejezve.

a 6. §-hoz

A Javaslattal e szakaszban az adó mértékét – figyelembe véve azt, hogy egyes élelmiszerek fogyasztása mennyiségi egységre vetítve nagyobb egészség-kockázatot hordoz – határozza meg.

a 7. §-hoz

A Javaslattal értelmében mentes az adó alól az az értékesítő, aki naptári éven belül adóköteles termékből összességében 50 liternél vagy 50 kilogrammnál kevesebb mennyiséget értékesít. E mentesség indoka az, hogy a saját fogyasztáson túl a piacra csak kis mennyiségben értékesítőt (jellemzően kisebb méretű előállítókat) ne terhelje az adóhatóság számára az adóból származó bevétellel szinte azonos adminisztrációs költséggel járó adókötelezettség.

Ezen túlmenően a Javaslattal értelmében mentességet élvez az adó alól az adóköteles termék külföldre történő értékesítése is, feltéve hogy az értékesítés megfelel az Áfa törvény 89. § (1) bekezdésében (belföldről az Európai Közösségen belülre) vagy az Áfa tv. 98. §-ában (belföldről a Közösségen kívülre) meghatározott feltételeknek. A mentesség oka, hogy ezen esetekben bizonyos, hogy a terméket nem Magyarországon fogyasztják el, így ez a fogyasztás Magyarországon népegészségügyi kockázatot nem jelent.

a 8. §-hoz

A Javaslattal rögzíti, hogy az adó alanya adóját önadózással állapítja meg. Emellett azt is meghatározza, hogy adómegállapítási időszak alatt az értékesítésről kiállított számlán vagy más okiraton szereplő teljesítési időpontot, illetve a számla, számviteli bizonylat, más az értékesítésről kiállított okirat kiállításának időpontját magában foglaló időszakot kell érteni.

A Javaslattal rendezi azt is, hogy ha az adómegállapítási időszakról szóló bevallás benyújtását követően kiderül, hogy az adómegállapítási időszakban ténylegesen kevesebb adóköteles terméket értékesítettek (például a vevő utólag minőségi kifogás miatt a terméket visszaszállíttatja), akkor az adót a helyesbítésről, érvénytelenségről szóló számla, számviteli bizonylat, más okirat kiállításának napját magában foglaló adómegállapítási időszakban lehet csökkenteni.

a 9. §-hoz

A Javaslatt az adóalany számára nyilvántartás-vezetési kötelezettséget ír elő, amely teljesíthető a meglévő nyilvántartások vezetésével is, ha azok alkalmasak a nyilvántartás tartalmának megfelelő adatok kimutatására. A nyilvántartásban a Javaslatt értelmében rögzíteni kell – adóköteles termékeket termékcsopontonkénti rendszerezésben – az adóköteles termékek adómegállapítási időszak első és utolsó napján meglévő mennyiségét, valamint az adómegállapítási időszakban az adóköteles termékek mennyiségében bekövetkezett csökkenést és növekedést jogcímenként. Ezen túlmenően az egyéni vállalkozónak nem minősülő, adófizetésre nem kötelezett (azaz adómentes) magánszemély adóalany számára a nyilvántartás-vezetés sem kötelező.

a 10. §-hoz

A Javaslatt értelmében az adóhatósági feladatokat a Nemzeti Adó- és Vámhivatal látja el. A Javaslatt az adóbevallás-benyújtásának ütemét – főszabály szerint – az adóalany áfa bevallásához igazítja. Annak az adóalanynak, aki az áfában alanyi mentes vagy bevallás-benyújtásra nem kötelezett, továbbá az áfa-alanynak nem minősülő adóalanynak évente egyszer, az adóévet követő év második hónapjának 25. napjáig kell a termékadó bevallania. Az adófizetés a bevallás-benyújtással egyidejűleg esedékes.

A Javaslatt rögzíti azt is, hogy az adófizetésre nem kötelezett adóalanynak bejelentkezési és adóbevallás-benyújtási kötelezettsége sincs. A Javaslatt szerint a népegészségügyi termékadó a központi költségvetés bevételeit képezi.

a 11. §-hoz

A Javaslatt értelmében a népegészségügyi termékadóra vonatkozó szabályozás 2011. szeptember 1-jén lép hatályba.

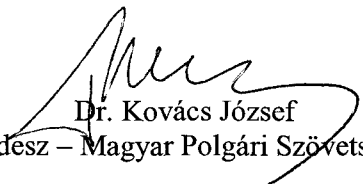
Kövér László
az Országgyűlés Elnöke részére

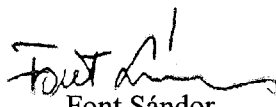
Helyben

Tisztelt Elnök Úr!

Az Országgyűlés Hárszabályáról szóló 46/1994. (IX. 30.) OGY határozat 85. §-a alapján, „a népegészségügyi termékadóról” a következő törvényjavaslatot kívánjuk benyújtani.

Budapest, 2011. június 24.

Dr. Kovács József
Fidesz – Magyar Polgári Szövetség

Font Sándor
Fidesz – Magyar Polgári Szövetség